No. 2481 Zaterdag 8 Augustus 1931. 48ste Jaargang

AMIGOE DI CURAÇAO

WEEKBLAD VOOR DE CURAÇAOSCHE EILANDEN

Dit Blad verschijnt elken Zaterdag.
Abonnementsprijs voor Curaçao, Bonaire, Aruba en de Bovenwindsche eilanden per drie maanden fl. 2.— bij vooruitbetaling.

Bureau van dit blad: Pastorie San Mateo, Tel. 413.
Administratie: St. Thomas-college.
DRUKKER. B. L. BOGAERS.

Voor het Buitenland per jaar fl. 10.—
Afzonderlijke nummers fl. 0.15.
Prijs der Advertentiën van 1—7 regels f. 0.50 voor elken regel meer 10 cts.

Priesters.

Aan de Jubilarissen van deze week.

Natuurlijk heeft de wereld handelslui noodig; ook industrieelen, propellerbouwers en bankiers.

Maar de wereld is niet enkel en alleen economie; met brood alleen wordt ze niet verzadigd.

Wanneer we het hebben klaar gespeeld met FORD of DORNIER in 10 uren New-York te bereiken, dan blijven toch de *eigenlijke* problemen nog onopgelost. Even onopgelost als in den tijd der postwagens; even onopgelost als toen Catharina van Siena met enkele paters en zusters op muildieren naar Avignon reisde; even onopgelost als in den tijd der pyramiden; even onopgelost als toen Mozes de geniale organisator van zijn volk, dat wegvoerde uit het land der Farao's naar Palestina, in tragen slakkengang.

Er zijn dingen, die niet door het tempo worden opgelost, en evenmin door rekenmachines.

Natuurlijk is deze heele wereld vol van gewichtigheden; en deze moeten aangegrepen, bestormd en overweldigd worden.

Het is van belang, dat het menschdom in organisatie en techniek vooruitgaat. Ieder geslacht heeft het recht en de plicht een nieuw record te vragen in het verkeer op deze planeet. Ieder is kind van zijn tijd, en kan zich niet verontschuldigen, met te zeggen, dat er ook anderen nog in dien tijd geleefd hebben.

Ieder moet zijn plicht doen. Bruggen bouwen in eigen kring en met de methoden zijner technische hoogeschool; en zich niet concentreeren 4 of 5 eeuwen terug.

De voorzienigheid heeft ons geplaatst in de twintigste, om daar onze plicht te doen.

Zoo heeft al het economische, al het hygienische, al het menschelijke zijn bestaansrecht.

Omdat ik nu niet procedeer, zou het dom van me zijn, te zeggen, dat er geen rechtsgeleerden noodig zijn. Even dom de bewering, dat we de kunstenaars kunnen missen, omdat ik niet voor kunst voel.

De wereld heeft rechtsgeleerden noodig, dokters en kunstenaars. Maar zij kan ook niet missen de priesters. Menschen die er voor zorgen, dat de zielen niet van dorst versmachten; dat het knarsen der kamraderen, het zoemen der vliegwielen, het lawaai der genoegens en het geschreeuw der oppervlakkigheden de zielen niet verdooven.

Uit de stroomen der eeuwigheid moeten zij overgieten in den arbeid dezer eindigheid.

Zij moeten daar staan, waar anderen niet staan kunnen; en zullen fluisterend spreken met hen, wier land niet „van melk en honing overvloeit. Zij staan, waar de zielen week zijn van enkel nood; waar de oogen nat van tranen en kommer; waar de menschen fijngehoorig zijn, omdat hun hart gebroken, gedrukt wordt door groote angst en afmatting.

Priester zijn is staan te midden van licht, rijkdom en vreugde, en deze toch niet zien. De genieters en bezitters en pleiziermakers immer weder terugvoeren naar de groote inhoud van het leven; Hen telkens weer de adem van het mensch- zijn inblazen, opdat rijkdom hen niet verdorre, en wellust hen niet overweldige; Hunne zielen weer levend maken, want ze worden van duizende gevaren omsprongen, om gemeen, oppervlakkig en wereldsch te worden.

Priesters leven met hun hart en hun geloof, onder de menschen, waarvan de fleurige jeugd geen tennis speelt; waarvoor de gegoeden vluchten; bij wie slechts belastingbiljet en gerechtsdienaren den weg vinden.

In duizende gestalten gaat de ellende van het menschelijke leven over deze wereld en daarom heeft ze priesters noodig. Menschen die zich moeite geven dán een woord te spreken, wanneer alle woorden dezer wereld nutteloos zijn; dán bronnen te openen, wanneer alle stroomen zijn opgedroogd; dán de oogen glans te geven, wanneer de sterren verbleeken. Menschen, die zich moeite geven om het wezen der dingen te zien, en dat te dienen. Het eene noodzakelijke; de beteekenis van het leven, wat als enige groote troost opdoemt achter het bestaan van de dingen dezer wereld.

Wanneer de handelsman, die in automobieltempo de jaren doorvloog; wanneer de agitator en de strijder met vleesch, bloed en liefde, voor het niets staan: wanneer alle schoonheid is vervallen, en alle zinnelijkheid vaal geworden is; dan is het zijn werk, om het enkel wezenlijke, het eenig mogelijke, het laatste noodzakelijke te zeggen. Het niet alleen te zeggen, maar het geloofwaardig te maken. Geloofwaardig door zijn eigen overtuiging, door zijn eigen offer, door zijn eigen leven.

Wanneer de andere vrienden hun weg gaan, zit hij aan de rand van het bed met een schaal vol innerlijk geloof, vol bovenaardsche drank.

Zoo moet hij wel een arme, zwakke mensch een heilige wil en een goddelijke hulp hebben; moet hij wel zijn eigen ik en zijn wezen geheel stellen in dienst van dezen opdracht; moet hij wel de wereld met haar klokken en bloemen ver achter zich laten, om alleen vóór zich te zien, de overweldigende, goddelijke eenige Kruisdrager, Christus den Nazarener, die weenend zit langs de wegen en straten dezer wereld. Weenend om 's werelds oppervlakkigheid. Omdat ze niet begrijpt 's menschen grootheid en diepte.

Evenals eens Israël, het heerlijke volk van het oude testament, zijn zending van voorbereiding tot het Christendom niet begreep, zoo zijn ook de oogen der huidige wereld geblinddoekt.

„Mocht gij toch erkennen."

Zijn er priesters noodig? Wanneer de straten vol blinden zijn? Wanneer de groote dingen des levens onuitgepakt staan, en de kleine, de bijkomstigheden de woningen vullen, waartusschen de menschen zich huiselijk inrichten?

Priesters zijn menschen die het goddelijke eeuwige goud als een monstrans opgeheven houden boven al het klatergoud dezer wereld.

S.

Een Curaçaosche industrie.

Onze Curaçaosche zijstraten verbergen dikwijls dingen, die de moeite waard zijn, om voor 't voetlicht gebracht te worden.

Zoo was het voor ons waarlijk een ontdekking, daar in een coraal op het Molenplein, achter het Amerikaansche consulaat een vermicelli- en marcaroni industrie te vinden.

Men heeft vroeger wel eens gezegd, Curaçao met zijn rotsbodem, en de inconstantheid zijner goede regenjaren, kan alleen door een industrie er boven op komen. En al is er nu een groote industrie der C. P. I. M. de kleine zijn daarom niet minder welkom.

Vele kleintjes maken één groote: en bovendien wie weet, wat er van de komende Haaienvangstindustrie nog groeien kan? Welk een reuzenfabriek de vermicelli industrie worden kan. Hoeveel duizende menschen kunnen ooit misschien daarbij nog werk vinden.

Op zekeren morgen dan der vorige week hebben we eens een kijkje genomen in de „Empresa Hollandia" onder deskundige leiding van de Heeren E. & G. Martijn, de vennooten van de actieve handels firma, die veel zaken, maar ze ook goed onder handen heeft.

In vroeger jaren heb ik wel eens iemand gesproken, die dacht dat marcaroni zoo groeide: dat het bovendien nog wel een moerasplant was; maar toen hem een vergelijking gemaakt was met de vermicelli, kon hij toch niet goed verklaren, hoe dit product dan wel ter wereld kwam, vooral in die mooie gedraaide krullen.

We konden hem toen nog wel niet uitleggen, hoe de fabricatie juist was, want hier op Curaçao, dien morgen hebben we dat voor 't eerst gezien.

In een trog wordt machinaal gemengd zuiver tarwemeel met wat water, zoodat het een fijnkorrelig, maar toch taai deeg wordt. Een weinig kleursel rood of geel naar gelang de vraag wordt er bij gemengd en al heel spoedig is het mengsel klaar voor de pers.

Dit is in hoofdzaak een eenvoudige cylinder die gevuld wordt met het deeg en waarin een andere cylinder juist sluit, die dient om het deeg te persen door den vorm, die zich bevindt aan de onderkant van den eersten cylinder.

Langzaam wordt nu het deeg machinaal geperst door den vorm van 8 maal vijf dunne gaatjes en in een dikke tros komen de fijne vermicellipijpjes langzaam naar beneden, waarvan telkens een bosje van ongeveer 15 cM. worden afgesneden, die door rappe dames handen worden aangenomen, verdeeld en vlug worden gelegd, in de mooie krullen, zooals we de vermicelli in de handel kennen.

Dit uitleggen geschiedt in groote laden, met een bodem van gaas. Is zoo'n lade vol, dan wordt deze geplaatst in een droogkast, en een nieuwe lade wordt weer gevuld.

De marcaroni ondergaat een zelfde wijze van bereiding als het zusterproduct. Alleen wordt deze voor ze in de pers komt nog extra gewalst. De vorm in de pers heeft natuurlijk gaatjes in doorsnee van de marcaronipijp.

Vóór echter de marcaronipijp op de genoemde laden komt, wordt deze nog eerst een halve dag extra gedroogd aan latten in een kast.

De droogkasten zijn speciaal daarvoor ingericht door ventilatoren, die het product in enkele uren voor de verpakking gereed maken.

Voordeze verpakking zorgen ook weer rappe dames handen, die in klaar gemaakte kistjes, de producten afwegen, dichtspijkeren: en de auto staat reeds in te laden om de producten naar afnemers, of schepen te vervoeren.

De bedrijfsleidster van deze onderneming die bijna geheel uit dames personeel bestaat is Mejuffr. van der Dijs, die echter ook nog een koffiebranderij onder haar leiding heeft.

Dit branden geschiedt nog op de oude wijze van een machinaal roteerende ketel boven een koienvuur. Maar de Hr. E. Martijn die deze dagen naar Holland vertrekt. zal daar ook eens kijken gaan in de nieuwste koffiebranderijen, om dit gedeelte van empresa Hollandia, meer te moderniseeren.

Slechts de beste koffie van Barquisemento wordt hier gebrand en gemalen en daarna verpakt in speciale zakjes, die in keurige kartonnen besloten zonder lijm zonder gom, zonder met de handen de koffie aan te raken machinaal gesloten worden met staaldraad.

Het vorige jaar werd dit Curaçaosche bedrijf op een bijzondere wijze geeerd, door een gouden medaille en een eerediploma op de torneo Bolivariano te Caracas.

In de laatste tijd is ondanks de malaise dit bedrijf in bloei toegenomen. De hoofdzaak der export zijn nog de eilanden van dit gebiedsdeel, maar de firma heeft gegronde hoop. dat ook de omliggende republieken, daarin zullen betrokken worden.

Moge dit zoo zijn en de Empresa Holiandia de naam van ons eiland in eere houden, tot zegening ook en werkverschaffing aan onze Curaçaosche arbeiders.

Het Vaticaan en het Fascisme.

Is het mogelijk, dat het Vaticaan en Italie tot overeenstemming kunnen komen.?

Dat is de vraag, die in deze dagen vele geesten bezig houdt. Van alle windstreken der wereld heeft de H. Vader telegrammen ontvangen, waarin door de katholieken uit alle landen innige deelneming wordt betuigd met de verdrukking, waaronder de katholieke actie in Italië thans gebukt gaat en de moeilijke droeve uren, die de H. Vader thans moet meemaken. En in verband met dit groote conflict, dat tusschen den H. Stoel en de Italiaansche regeering is gerezen, is het wel zeer opmerkelijk, dat het Fascisme in Italië schijnbaar zoo'n passieven rol speelt. Reeds dagen achtereen schrijft de Italiaansche pers geen woord over 't geweldadige conflict.

Maar de schijn bedriegt, want in werkelijkheid staat men in de kringen der Fascistische regeering absoluut niet zoo passief tegenover dit conflict, als men op het eerste gezicht wel zou vermoeden. In besloten gezelschap wordt zelfs verteld, dat de scherpe redevoering van den H. Vader, die een fellen aanklacht bevat tegen het Fascisme, in Regeeringskringen een soort paniek veroorzaakt heeft; later heeft men weer wel een soort proclamatie uitgevaardigd in den Oppersten Fascistischen Raad, waarin eerbied werd betuigd jegens de katholieke kerk en haar opperhoofd en hare priesters, maar de gebalde vuist bleef dreigen.

In den beginne hoopte men nog, dat de heele crisis wel in zichzelf zou doodloopen en daarom was men van plan om geen buitengewone stappen te doen, om deze zaak tot klaarheid te brengen. Maar toen kwamen geheel onverwachts de nota's van den H. Stoel, hetgeen door de Fascistische regeering met leede oogen werd aangezien en ten slotte heeft Mussolini, nadat men dat uitdrukkelijk van hem geëischt had, een ontwijkend antwoord gegeven. Over het algemeen wordt aangenomen dat Mussolini zelf niet van plan was om zich te laten betrekken in een conflict met het Vaticaan. Maar de extremisten in de partij hebben de zen keer dit door brutaal en barbaarsch optreden gedwongen En het blijft in ieder geval feit, dat er absoluut geen reden was om een aanval te doen op de instellingen van de katholieke actie (het geteek wel bijna op een Spaansche terreur), ook al zou de katholieke actie zich werkelijk met de politiek hebben ingelaten en de officieele autoriteiten en derhalve ook de regeering zijn niet van schuld vrij te pleiten, daar zij lijdelijk hebben toegezien bij deze buitensporigheden en demonstraties die ze zelf door hun uitdagende artikelen in de Fascistische pers hebben uitgelokt. Fascisten, studenten en opgeschoten jongens, die bij ieder relletje haantje de voor ste willen zijn, zouden nooit tot dergelijke geweldenarijen zijn overgegaan als de „Lavoro Fascista" door haar onthullingen niet een systematisch opgezette campagne tegen de katholieke actie had gevoerd.

Thans is de toestand zoo, dat het Fascisme niet van plan is om aan den H. Stoel belangrijke concessies te doen, terwijl de H. Vader nooit de verzoenende hand kan reiken als zijn aanspraken niet ten volle bevredigd zijn. Er is derhalve slechts weinig vooruitzicht dat er een gunstige wending zal komen in de gespannen verhouding tusschen den H. Stoel en de Fascistische Italiaansche regeering, want per slot van rekening gaat de strijd niet alleen om het opnieuw toelaten van de Katholieke Jeugd Vereeniging, maar om de wijze hoe het mogelijk is, dat twee geheel verschillende levensbeschouwingen, n. l. de Katholieke en de Fascistische zich in een en hetzelfde land op vreedzame wijze ontwikkelen.

Men weet immers maar al te goed dat er in het Fascistische staatssysteem geen plaats meer is voor een andere opvatting dan de Fascistische en juist daarom is het zoo moeilijk om iets te vinden, waardoor het mogelijk is de klove tusschen het Fascisme en de katholieke kerk te overbruggen. De uitleg die aan art. 43 van het Verdrag van Lateranen gegeven wordt, is zoo geheel verschillend dat zij een scheidingslijn tusschen beide machten getrokken heeft: en het zal nog heel lang duren voor er een gemeenschappelijke basis gevonden wordt waarop men een blijvende eenigszindheid zal kunnen opbouwen, want het ware te wenschen, dat dergelijke moeilijkheden en misverstanden zooals zich die thans hebben voorgedaan, nadat beide partijen vrede hebben gesloten, zich nooit meer zullen herhalen.

Dit is in ieder geval een feit: de Kerk heeft de tijd. De Goddelijke Stichter zal zijn werk dat thans door zijn Stedehouder moet worden voortgezet niet in den steek laten. De Kerk is de draagster van de Goddelijke belofte: „Zie ik zal met U zijn tot aan het einde der tijden, de poorten der hel en de machten der duisternis zullen haar niet overweldigen, wij mogen gerust den loop der dingen afwachten!" Deus providebit — God zal er in voorzien!

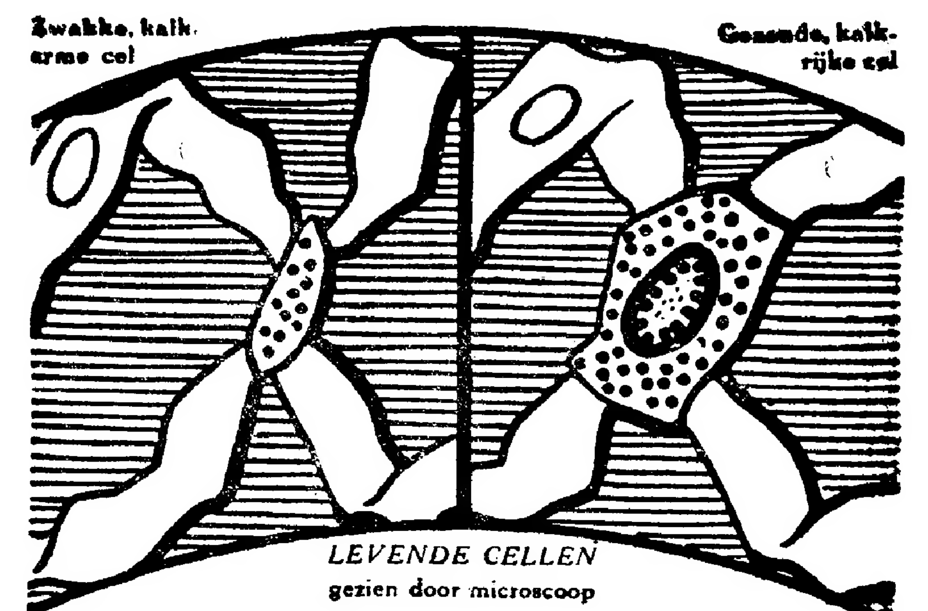
INGEZONDEN.

Geechte Redactie.

Tot mijn groote spijt en verwondering zie ik, dat de Hr. Hernandez in „La Union" en „Amigoe" van de vorige week mij van zulke lage bedoelingen beschuldigt bij 't schrijven van mijn artikel, dat ik den Hr. Hernandez daarop niet van antwoord dienen zal.

Alleen wil ik uitdrukkelijk verklaren, dat 't absoluut niet in mijn bedoeling gelegen heeft, om iemand van 't volk, waarvoor ik 25 jaar geleefd en gewerkt heb, te beleedigen.

A. K.

LEVENDE CELLEN gezien door microscoop

De geheele celkern is verschrompeld.
Sterk ontwikkelde halkrijke kern.

BERICHTEN.

Pastoor Leo van Hegelsom.

1906 — 1931.

15 Aug.

Zaterdag a. s. hoopt de Pastoor van Groot kwartier de Zeer Eerw. Pater Leo van Hegelsom den dag te herdenken dat hij 25 jaren geleden het H. Sacrament van het priesterschap ontving.

Veelzijdig kunnen we Pastoor van Hegelsom's werkkring noemen in deze jaren.

Hij begon zijn priesterloopbaan aan het St. Dominicus College te Nijmegen, belast met de zorg voor de opleiding der toekomstige priesters.

In de korte jaren daar heeft hij gewerkt aan de vorming van verschillende paters, die thans hier zijn collega's zijn. De verdere jaren van zijne vruchtbaar priesterleven heeft hij gegeven aan de Curaçaosche missie, waar hij op bijna alle eilanden het pastoraat bediend heeft.

Pastoor Hegelsom was achtereenvolgens werkzaam op Bonaire-St. Martin- Westpunt- St. Eustatius- Savoneta op Aruba - Barber- Pietermaai-Otrabanda en Santa Maria.

Siechts een jaar is hier de arbeid hier onderbroken geweest door missionaris werk in Chile.

Pastoor Hegelsom was steeds een echte ijveraar in het dienstwerk des Heeren, een voorbeeld voor zijn parochie.

Moge hem nog vele jaren gegeven worde in dienst van onze missie.

Pastoor Hegelsom viert zijn feest niet op Zaterdag, maar op Zondag 16 Augustus.

Jubileerende Oudmissionarissen in Holland.

In het klooster te Huisen viert a. s. Maandag de Zeer Eerw Pater Petrus Cremer zijn gouden priesterfeest. De eerste 10 jaren van dit priesterleven zijn doorgebracht in de missie van Curaçao, waar Pastoor Cremer werkzaam is geweest op Barber, S. Maria en S. Rosa.

Op dezelfden dag als Pastoor Hegelsom, viert ook de Zeer Eerw. Pater Clemens Brouwer, zijn 25 jaren priesterfeest. Ook pater Brouwer was hier eenige jaren werkzaam.

Aan de beide jubilarissen. onze oprechte gelukwenschen.

Moeder Humiliana.

Volgens berichten van haar uit Holland, maakt zij het daar zeer goed. Men heeft hier hoop, dat zij het begin van het volgende jaar weer naar Curaçao kan terugkeeren.

Zaquito.

Volgens de „La Cruz" zal er uit zuinigheidsoogpunt geen nieuw huis gebouwd worden voor de zusters aldaar, doch dit alleen slechts wat vergroot en verbeterd worden.

Hr. Mr. „Van Nes" naar - West-Indië.

Ter aflossing van Hr. Ms. „Banckert,'

Wat wij reeds eenige weken geleden, gemeld hebben, lezen we thans ook in de Hollandsche mailberichten, met enkele bijzonderheden meer.

Het ligt n.l. in het voornemen van den Minister van Defensie om Hr. Ms. „Van Nes" aanvang October naar West - Indië te doen vertrekken ter aflossing van Hr. Ms. „Bankert", welke laatste daarna rechtstreeks via de middenlandsche Zee en het Suez-kanaal naar Oost - Indië zal vertrekken. Het ligt in de bedoeling Hr. Ms. „Van Nes" gedurende het geheele jaar 1932 en aanvang 1933 in West - Indië te doen verblijven.

Dezer dagen is het bevel van Hr. Ms. „Van Nes" overgenomen door den Luit. ter Zee 1e. klas. C. A. Scholte.

Havendokter.

In plaats van Dr. Feher, die zooals we de vorige week gemeld hebben, drie maanden verlof heeft, is Dr. Samson, zoolang belast met den dienst, van havendokter terwijl Dr. Hans Spitzer, geneesheer is van Monte Cristo.

In dank ontvangen.

2 monsters van de melk, merk *Sunbeam* der firma Austin, Nichols & Co. Vertegenwoordiger op Curaçao, Jose Emanuel Nahr.

Mensterd na den maaltijd.

Donderdag morgen melden de Curaçaosche bladen, die op de meeste plaatsen eerst na 12 uur in de bus komen, dat het dien morgen om half 12, zitting der koloniale Raad was.

De Kamer van Koophandel en Nijverheid vermeldde Vrijdag morgen in de Boletin iets dergelijks, maar 't was nog een paar uurtjes vroeger om 10 uur nl.

Aan den Heer J. A. Gravenstein.

Te laat om het als naschrift te plaatsen onder zijn ingezonden stuk in het bijblad van vandaag, vernemen wij van welingelichte zijde:

Wat betreft de moeilijkheden tegen een pier buiten de baai heeft de Hr. Gravenstein gelijk, weshalve hiervan dan ook is afgezien: maar de thans bestaande pier (in de baai) zal worden verbeterd en voor auto's geschikt gemaakt, wat de verscheping ten goede kan komen.

Verder is het geheel niet de bedoeling geweest, om de leidende persoonlijkheid op St. Martin een brevet van onbekwaamheid te geven; er is slechts aangedrongen op een meer eenvoudige administratie, die energieke verbeteringen wil. Dat energiek persoon zou best de Hr. Gravenstein kunnen zijn. Het bestuur zal dan zeker steunen.

Wat betreft de gerepatrieerde werkkrachten, is indertijd tegen het wegtrekken dezer werkkrachten naar Curaçao, van den kant der zoutindustrie geprotesteerd. Nu ze terug gekeerd zijn is er zeker geen enkele in de zoutindustrie werkzaam, omdat thans het aanbod van werkkrachten, de vraag ernaar overtreft.

EEN MOOIE DAAD VAN KONINGIN EMMA.

Zij sticht een instituut voor lichamelijk gebrekkigen.

Een fondskapitaal van twee ton.

H M. de Koningin-Moeder heeft van de gelden, Haar door de Nederlandsche vrouwen ter gelegenheid van Haar jubileum aangeboden en welke thans met de gekweekte rente ruim f. 200.000 bedragen, een stichting in het leven geroepen, aan welke door H. M. den naam is gegeven van Koningin Emma Jubileumfonds. Uit de rente daarvan zullen bijdragen worden verleend voor opvoeding van en onderwijs aan lichamelijk gebrekkige kinderen van Nederlandsche nationaliteit.

Verbetering Suriname-koffie.

Eenigen tijd geleden maakten wij melding van de proeven ter verbetering van de Liberiakoffie door dr Fernandes in Suriname genomen, welke proeven werden bijgewoond door den heer de Gruyter, die een gunstig oordeeluitsprak over de nieuwe bereidingswijze.

Wij lezen nu in *„De Maasbode"* van 22 Juni, dat de Ondernemersraad voor Suriname de heer De Gruyter heeft verzocht belanghebbenden in de gelegenheid te stellen door een bezoek aan Den Bosch met zijn bevindingen nader kennis te maken, waaraan de heer De Gruyter gaarne voldeed. Een groot aantal belangstellenden en belanghebbenden was aanwezig.

„Nadat de heer De Gruyter een welkomstwoord gesproken had en hierbij memoreerde, dat hij als goed Nederlander het als zijn plicht achtte, alles te doen om de belangen van de Nederlandsche Koloniën te bevorderen, nam de voorzitter van den Ondernemersraad, oud-minister prof. Treub, het woord, waarbij hij uit naam van alle aanwezigen, dank bracht voor de vele moeite, welke de heer De Gruyter zich had gegeven om voor de belangen van Suriname op te komen en waarmede alle aanwezigen instemden.

Daarop werden in de proeflokalen van de fa. De Gruyter verschillende proeven genomen en bleek er inderdaad een groote verbetering in den smaak der Surinaamsche koffie te constateeren.

Aan het bezoek werd nog een rondgang door de fabrieken der firma De Gruyter verbonden."

Wie meer van deze interessante bijeenkomst wil weten, leze het verslag van prof. Sleeswijk in *„De Telegraaf"* van 21 Juni, waarvan wij het slot laten volgen:

. . . . „En wat de belangstelling van een firma als De Gruyter beteekent, is duidelijk, wanneer men weet, dat haar fabriek jaarlijks een hoeveelheid koffie verwerkt, die ongeveer drie maal zoo groot is als de geheele Surinaamsche oogst."

W. R. Menkman over de Bovenwindon.

Wij lezen in de Haagsche Post van 27 Juni.

„Een onbekende uithoek van het Nederlandsche Rijk. De drie Bovenwindsche eilanden. Welgestelde Fransche en Engelsche naburen. door W. R. Menkman. Niet Suriname, maar St. Maarten St. Eustatius en Saba zijn de stiefkinderen De pogingen om St. Maarten op te heffen een 10-tal jaren geleden, werden door een opvolgende regime geheel te niet gedaan. Op de Fransche helft van 't eiland heerscht bedrijvigheid en welvaart; Het Ned. gouvernement is onmachtig de smokkelhandel daar tegen te gaan. Fransch kapitaal komt hoe langer hoe meer op het Ned. gedeelte. Er is een los van - Curaçao beweging en vervreemding van Nederland is niet denkbeeldig. Werk voor den opbouw dient in het moederland ter hand te worden genomen. De klachten der bewoners vinden in Nederland geen gehoor."

De Hr. Menkman, kon toen nog geen kennis hebben van de Amigoe dierzelfde datum, waarin het hoofdartikel gin, over de *Maatregelen ter verbetering der Bovenwindsche eilanden.*

Anders had hij waarschijnlijk het stuk wel ongeschreven gelaten.

Officieele berichten.

De Gouverneur heeft, op een door Zijne Excelentie op den 2n. dezer aan Hare Majesteit de Koningin Moeder verzonden telegram luidende:

„Bestuur en bevolking Curaçao bieden Uwe Majesteit eerbiedige hulde en gelukwenschen aan op Hoogstderzelver geboortedag."

op den 4den d. a. v. het volgende radiogram uit Soestdijk ontvangen: „Bestuur bevolking hartelijken dank prijs gestelde gelukwenschen. — EMMA."

Aan Mej. Juanita Daal, telefoniste bij den Land Telefoondienst alhier, is op haar verzoek, eervol ontslag uit s' Lands dienst verleend.

Mej Sara Dania is benoemd tot telefoniste bij den Lands Telefoondienst alhier.

Mej M. J. P. Timp, tijdelijk schrijfster, werkzaam op het postkantoor alhier, is overgeplaatst naar het Bevolkingsbureau alhier.

De tijdelijk schrijver, A. Oppheimer, werkzaam op het Bevolkingbureau is overgeplaatst naar het Postkantoor alhier.

De aan de Heer Ir. A. A. Meyers, Directeur van Openbare Werken, verleende vrijstellingen van dienst wegens ziekte, zijn alsnog verlengd tot den 8 sten Augustus 1931, en de heer Ir. J. H. Gravenstein, Ingenieur bij het departement van Openbare Werken, is gedurende de verdere vrijstelling van dienst van den Heer Ir. Meyers, belast met de waarneming der betrekking van Directeur van Openbare werken.

POLITIEBERICHTEN.

Opgave gevonden voorwerpen.

1 Vel 45 stuks Strafportezegels à 2½ cts. Curaçao gestempeld.
2 Dobbelsteenen en 50 centen.
1 Pakje kleeding.
1 Portemonnaie inhoudende fl. 0.25 en 2 sleutels.
1 Halssnoer.
1 Doosje met naalden.

Deze voorwerpen zijn voor belanghebbenden terug te bevragen aan de Politie Hoofdwacht.

Opgave ingetrokken rijbewijzen gedurende de afgeloopen maand.

Jossy Cardoze op 11 Juli 1931 12 maanden.
Jan Cornelis Dienaar op 16 Juli voor 2 maanden.
Johannes A. de Haseth op 30 Juli voor 3 maanden.

Opgave binnengekomen en vertrokken passagiers over de maand Juli 1931

Aangekomen passagiers	1212.
Vertrokken „	1717.
Transito „	1038.
Uitgezette personen	23.
Verwijderde „	11.
Niet toegelaten „	6.

De snelverbinding Suriname-Curacao.

Tot onze vreugde kunnen we mededeelen, dat de agenten over de laatste bezending der Surinaamsche kamer van Koophandel zeer tevreden zijn. De vorige keer had men over de verpakking nog al wat te klagen.

Men ziet, al doende leert men.

Men is nog maar niet zoo direct ingeburgerd. Dit blijkt ook met mail het geval te zijn. Zoo ontvingen we op 7 Augustus, Surinaamsche kranten van 5 Juli.

Het waren „De Surinamer" en „De West" die zoo achterlijk waren. Ligt dit aan de Post of administratie?

We meenen goed gedaan de betreffende bladen hiervan op de hoogte te hebben gebracht.

Aanrijdingen.

Deze gebeuren haast dagelijks. En al loopen verschillende nog al goed af zonder persoonlijke ongelukken, ze blijven toch een gevaar. Meestal gebeuren ze door fouten in de verkeersregels. Zoo ook weer Vrijdagmiddag. Pastoor Zoetmulder op weg naar huis wilde de camina nobo oprijden, toen hij rechts van de weg werd aangereden door een Engelsche truckchauffeur die de weg naar Bullenbaai wilde inslaan.

Het voorstuk der auto werd zoo aangereden, dat het wiel en de as geheel gebroken waren, en hij zelf, gelukkig niet ernstig aan de hals gewond werd.

Door de politie is tegen de Engelsche chauffeur proces verbaal opgemaakt.

Een vrouwelijke passagier van de truck moest naar het hospitaal vervoerd worden.

BEKENDMAKING.

Teneinde een goede verkeersregeling te waarborgen en het uitstappen te vergemakkelijken, wordt den bezoekers van het avondfeest der Familie JOSY MADURO, Scharloo 55, op Zaterdagavond 8 Augustus, beleefd verzocht met hun auto's de Scharloo Weg op te rijden komende uit richting Concordiaplein en de auto's te parkeeren op de aan te wijzen parkeerplaatsen.

Verhuisd

naar Jan Helenus Ferguson - straat No. 22.

Michael A. Römer.

De Wereldwerkeloosheid.

De inlichtingen van het Internationaal Arbeidsbureau te Geneve (13 Juli 1931) schrijven dat er ongelukkig genoeg, nog geen teekenen zijn van een ernstige verbetering der toestand.

In de eerste dagen van Juli zijn op het bureau beraadslagingen geweest, waarin behandeld zijn, de drie hoofdproblemen der huidige werkeloosheid werkverschaffing en emigratie: openbare werken: en cooperatie der producente:

Omtrent het tweede punt: uitvoering van openbare werken, was het *Werkeloosheid-Comité* van meening, dat dit een waardevol middel was voor het besteden van kapitalen die thans ongebruikt liggen: en dit veel tot het verbeteren der bestaande malaise kon bijdragen.

In Czecho-Slowakije hebben de arbeidersorganisaties reeds bepalingen aangenomen, om de werkuren in te krimpen De Poolsche Socialisten eveneens. In Duitschland zijn voorstellen gedaan, om daar waar man én vrouw verdienen, en deze geen kinderen hebben, het laagste salaris van een der twee, tot de helft te verminderen.

Om de groote ellende der werkeloosheid zooveel mogelijk te verzachten, worden aldus over de gansche wereld, de meest drastische maatregelen genomen, tot zelfs in de Vereenigde Staten, waar men tot nu toe nog nimmer voor dit probleem gestaan had.

De regen.

Gedurende de Maand Juli gaf de regenmeter van het St. Thomascollege een regenval aan 46.45 m.M.

Vanaf 1 Januari tot 31 Juli was het 101.25 m.M.

Moge de mooie regen in de maand Juli de belofte inhouden van een goede regentijd.

Dan zal zeker heel wat ellende, en werkeloosheid verzacht worden, en zal Curaçao in de dit jaar door de crisis heen zijn.

De ontmaskering van een „medium"

Voor een wetenschappelijk onderzoek van spiritistische verschijnselen is het een eerste vereischte, dat ieder bedrog van de zijde van het z.g. „medium" onmogelijk wordt gemaakt.

Zelfs vernuftige voorzieningen bleken echter in dit opzicht niet altijd voldoende. De moderne techniek maakt het thans echter mogelijk, de handelingen van het medium te controleeren, zonder dat deze zich hiervan bewust is. Dit geschiedt met behulp van een onzichtbare straal, die op een photo-electrische cel is gericht, een z.g. infra-roode lichtstraal.

In Parijs is onlangs op deze wijze een medium ontmaskerd. Dit medium, dat stevig op een stoel was vastgebonden, zou tijdens een scéance, voorwerpen, die op een tafel naast den stoel waren neergezet, doen bewegen. Het verbluffende van deze scéance was, dat ondanks het stevig vastbinden van het medium op den stoel, de voorwerpen op de tafel zich toch bewogen.

Om te bewijzen, dat van telekinetische handelingen van de zijde van het medium geen sprake was en dat deze de bewegingen met de hand moest hebben verricht, werd de volgende installatie buiten medeweten van het medium aangebracht.

Tusschen stoel en tafel werd een onzichtbare lichtstraal op een photocel gericht, zoodanig, dat elke beweging van het medium in de richting van de tafel, deze lichtstraal moest onderbreken. Indien dit geschiedde, werd door deze onderbreking van de lichtstraal op de photoelectrische cel een hiermede in verbinding staand relais ingeschakeld. Hierdoor werd een hoeveelheid magnesiumlicht automatisch ontstoken en tegelijkertijd een phototoestel in werking gesteld, dat de beweging van het medium op dat moment op de gevoelige plaat bracht.

Met deze vernuftige inrichting, werd het medium op overtuigende wijze ontmaskerd. De opnamen lieten n.l. ten duidelijkste zien, dat het medium zich van zijn boeien had weten te bevrijden en met de hand de voorwerpen op de tafel wilde verzetten, hetgeen echter door de onderbreking van de onzichtbare straal werd verraden.

Dankbetuiging.

Ondergeteekende betuigt bij dezen zijn oprechten dank aan al degenen, die in geld of natura hem een gewaardeerde bijdragen geleverd hebben ter leniging van de armoede zijner medelijdende parochianen.

Pater fr. M. D. Latour O.P.

St. Barthelemy, Juli 1931.

De Heer en Mevrouw

H. Ritsema - Bodenburg Hellmund.

geven hierbij kennis van de geboorte van hun zoon

Henk Bodenburg,

Curaçao, 5 Augustus 1931.

Curaçaosche Voetbalbond

OFFICIEEL.

WEDSTRIJDEN TEGEN DE VOETBALVEREENIGING „LA UNION" S. C. KAMPIOEN VAN CARACAS.

„Van „La Union" S. C. is thans bericht ontvangen, dat zij Donderdag 13 Augustus te Curaçao zullen arriveeren, om op 20 Augustus d. a. v. weder te vertrekken.

Het wedstrijd-programma alsmede de *definitieve* samenstelling van Bondselftal A en Bondselftal B zal nog nader worden bekend gemaakt.

Op de dagen, dat geen voetbalwedstrijden worden gespeeld, zullen enkele tennismatches tegen Caracas worden gehouden; ook hieromtrent zullen nadere bijzonderheden volgen.

Op Zondag 9 Augustus a. s. zal op Mundo Nobo de laatste oefenwedstrijd tusschen A en B worden gespeeld, waarna de elftalcommissie de beide elftallen op Maandag 10 Augustus definitief zal vaststellen.

Aanvang 4.30 precies. Scheidsrechter: Hr. BORGINK.

ELFTAL A. (Oranje-Wit)

Euwe. (Asiento)

De Nieuwe (Asiento) — Maduro (Aanv.) (Trappers)

Bosnie (Transvaal) — Sentiago (Jong Holl.) — Leers (Jong Holl.)

R. Maduro (Volharding) — De Castro (Volharding) — Meerens (Volharding) — Michael (Jong Holl.) — Vermeulen (Asiento)

B. (Zwart-Wit):

Lampe. (Jong Holl.)

Hollander (Jong Holl.) — van Tricht (Transvaal)

Valies (Trekvogels) — De Wolf (Aanv.) (Asiento) — Man-A-San (Transvaal)

Meuldijk (R. C. C.) — Nahar (Transvaal) — Kroon (Asiento) — Klink (Transvaal) — Dijkhoffz (Asiento)

Het is het Bestuur bij vorige oefenwedstrijden opgevallen, dat enkele personen (**MEESTAL DEZELFDEN**) uit het publiek, zich niet kunnen onthouden, hun ontevredenheid over de samenstelling der elftallen, op ongepaste wijze tot uiting te brengen, door het hoonen etc. van spelers, scheidsrechter en officials van de C. V. B.

Wij raden deze personen in hun eigen belang aan, zich voor, tijdens en na den wedstrijd gepast te gedragen, daar zij anders van het terrein zullen worden verwijderd en hen voor goed de toegang tot Mundo-Nobo zal worden ontzegd.

Om 3.30 zal een vriendschappelijke wedstrijd op Mundo-Nobo worden gespeeld tusschen een R. C. C.-Combinatie en een Asiento-Combinatie, welke zal worden geleid door den Heer Stomp.

In verband met de hooge kosten, verbonden aan het organiseeren van de wedstrijden tegen Caracas, zijn de prijzen voor Zondag 9 Augustus als volgt vastgesteld:

STAANPLAATSEN	F. 0.50
OPEN TRIBUNE	F. 1.—
OVERDEKTE TRIBUNE	F. 1.50

HET BESTUUR.

BEKENDMAKING.

Bekend wordt gemaakt, dat met ingang van 10 Augustus 1931 alle vroegere verleende vrijstellingen tot betaling van bruggeld komen te vervallen en slechts doorgang zal worden verleend na betaling, dan wel op vertoon van abonnementskaarten of vrijkaarten.

BRUGTARIEF.

Voetgangers	Kinderen	1 ct.
	Bedienden	1 ct.
	Overigen	2 ct.
Fietsen / Kruiwagens		5 ct.
Personenauto's		25 ct.
Trucks		50 ct.
Motorfietsen / Karren		10 ct.

Een ieder wordt aangeraden zich tijdig voor den aanvang van een volgende maand te voorzien van een abonnement in het huisje op de brug bij het Brionplein.

DE HAVENMEESTER.

Lezing DE NAAM CURACAO.

Ter wille van de avond in 't kransje, Woensdag l.l. voor de armen heeft het bestuur van de groep Ned. Antillen van het Algemeen Nederlandsch Verbond, de lezing over bovengenoemd onderwerp verzet op Woensdag a.s. 12 Augustus.

We hopen met het Bestuur van het A. N. V. dat deze maatregel den armen ten goede zal zijn gekomen: Eveneens echter dat de avond van Woensdag a.s. in het Theater Ideal, daaronder niet zal geleden hebben.

Reeds hebben we zooveel malen geschreven over deze lezing, dat nu een ieder wel weten zal wat er Woensdag a.s. om 8 uur in het Theater Ideal te doen zal zijn.

In dank outvangen.

Van den Heer Leon P. Alvarez.

Veganza di Amor.

Novela Curazoleña pa Willem Kroon

Van de firma S. E. L' Maduro & Sons., de Nederlandsche luchtreisgids van de K. L. M. het 12e dienstjaar 1931.

Radio uitzending M. S. Columbia.

De Muziekuitzendingen van dit schip der K.N.S.M. zijn deze week zeer goed doorgekomen, Woensdagavond bij aankomst op Curaçao, werd voornamelijk muziek gegeven van den Curaçaoschen componist Charles Maduro, die zooals de omroeper mededeelde zelf aan boord was, en gaarne rapporten ontving omtrent de uitzending.

De Firma E. & G. Martijn.

Van deze firma ontvingen we mededeeling, dat de Heer Hosé M. F. Martijn in de firma is opgenomen. De zaak zal echter onder dezelfde firma- naam E. & G. Martijn worden voortgezet, als hoedanig ook de Hr. Hosé Martijn teekenen zal.

Gefantaseerde berichtgeving.

We lezen in de Surinaamsche courant „De West" als een berichtgeving uit Curaçao:

Op Aruba wordt met volle kracht doorgewerkt, door de Amerikaansche petroleum Maatschappij. Ook op Bonaire zijn de werzaamheden begonnen. Doch schijnt het niet gemakkelijk te zijn om daar geplaatst te worden.

Een der briefschrijvers uit Curaçao zendt ons een eenigszins romantisch verhaal omtrent de toestanden op Bonaire. Als de schrijver goed ingelicht, is, dan hebben wij hier met een waar drama te doen. Hij schrijft:

Ze zijn op Bonaire reeds begonnen met het ruw werk. De Amerikanen betaalden aanvankelijk goed. Maar een Bonairiaan heeft de boel bedorven. Hij vertelde aan de Amerikanen, dat ze te veel betaalden aan de arbeiders. Vroeger betaalden ze twee en drie dollars per dag. Maar nu slechts f 1,50 en f 2.—

En weet U wat er toen gebeurde?

De menschen zijn er achter gekomen, wie hen dat gelapt heeft. Eerst hebben ze den man, of liever gezegd den verrader, een goed pak slaag gegeven. Ten slotte hebben ze hem vergiftigd. Gepasseerden Zondag hebben zij hem op Curaçao gebracht, om beterschap te zoeken. Doch dien dag had hij zijn laatste zeereis gemaakt, want kort na zijn aankomst is hij in het Ziekenhuis gestorven.

Tot zoover „De West."

We kunnen wel aan „De West" mededeelen, dat de schrijver niet goed is ingelicht.

AANKONDIGING.

Op Maandag, den 10n. Augustus 1931, des voormiddags om **10** uur, zal ten kantore en ten overstaan van den notaris Jan Jacob Beaujon, ter standplaats Curaçao, Willemstad, Wolkstraat No. 4 A, krachtens bevel van den Rechter in het Kantongerecht op de Benedenwindsche eilanden, zittingsplaats Curaçao, de dato 22 Juli 1931, in verband met het vonnis van evengenoemden Rechter de dato 16 Maart 1931, in het openbaar en volgens plaatselijke gebruiken, bij gerechtelijke uitwinning, aan den meestbiedende worden verkocht het na te melden onroerend goed, te weten:

Een stuk grond met het thans daarop staande houten huis met zinken platen dak, genummerd 6|8 (door het Bevolkingsbureau Curaçao aan den wand) gelegen in het stadsdistrict van Curaçao, aan de Overzijde, welk stuk grond bij rooibrief van den 27n. April 1927, nummer 29 is omschreven. Dit stuk grond staat ten name van Maria Fecunda en is haar in eigendom aangekomen blijkens akte van verkoop en koop den 23n. Mei 1927 voor den toenmaligen fungeerenden notaris Hendrik Johannes Beaujon op Curaçao verleden, waarvan eene eerste grosse den 7n. Juni van hetzelfde jaar ten hypotheekkantore alhier is overgeschreven in Register C, 61e deel, nummer 28, Dagregister 10e deel, nummer 1003.

Voormeld onroerend goed is in beslag genomen blijken proces-verbaal van den destijds waarnemenden deurwaarder Marselino Clemencio Torres van de 21n. April 1931, overgeschreven ten kantore der bewaring van hypotheken op Curaçao in in Registe D, 2e deel nummer 53.

Een authentiek afschrift der memorie van lasten en der veilconditiën, waarop gemeld onroerend goed zal worden verkocht, is den 6n. Juli 1931 ter Griffie van het Kantongerecht alhier nedergelegd, welke memorie ook ten kantore van de ondergeteekende notaris ter inzage van belanghebbenden ligt.

Geschiedende deze aankondiging ter voldoening aan de bepaling van art. 484*h* van het wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering voor de kolonie Curaçao.

Curaçao den 22n. Juli 1931.
J. J. BEAUJON.
Notaris.

2— 2.

Dr. H. S. BOOGAART

houdt van 3 Aug. a.s. af spreekuur in Breedestraat **No. 70** *Otrabanda.*

Spreekuur: 11½—12½.

Telefoon spreekamer: No. 223.

Telefoon woonhuis: No. 630.

VRIJWILLIGERSKORPS „CURAÇAO".

Algemeene Vergadering: Vrijdag 14 Augustus des avonds om 8 uur. Vergaderzaal Gouverneur Barge's Bad.

INSPECTIE

Zondag 23 Augustus des namiddags om 2 uur. Verzamelplaats „Wilhelminaplein."

Zoowel bij de Algemeene Vergadering als bij de Inspectie is de tegenwoordigheid van elk lid verplicht.

De Commandant;
C. N. WINKEL.

Bekendmaking.

Bij vonnis van den rechter in het Kantongerecht op de Benedenwindwindsche eilanden, zittingsplaats Curaçao, van den 27sten Juni 1900 en een en dertig is verklaard in staat van faillissement EMILIO FERDINANDEZ WILLIAMS, van beroep koopman, wonende alhier, met benoeming van den Edelgrootachtbaren Heer Dr. H. POLVLIET, lid van het Hof van Justitie alhier, tevens rechter in voormeld Kantongerecht, tot Rechter-Commissaris en van ondergeteekende, Praktizijn bij voormeld Hof, kantoor houdende in de Willemstad, Bargestraat No. 32, tot curator.

De E. G. A. Heer Rechter-Commissaris voornoemd heeft bepaald:

1. dat de termijn binnen welken de schuldvorderingen moeten zijn ingediend, zal eindigen den 31sten Juli 1931.

2. dat de verificatievergadering zal gehouden worden op Donderdag den 27sten Augustus 1931 des voormiddags 11 uur ten Raadhuize alhier.

De Curator
6—6 *J. L. C. MONSANTO*

Bekendmaking.

Bij vonnis van den Rechter in het Kantongerecht op de Benedenwindsche eilanden, zittingsplaats Curaçao, van den 27sten Juni 1900 en een en dertig is verklaard in staat van faillissement ENRIQUE RUIZ, van beroep koopman, wonende alhier, met benoeming van den Edelgrootachtbaren Hr. Dr. W. M. A. WEITJENS, lid van het Hof van Justitie alhier, tevens rechter in voormeld Kantongerecht, tot Rechter-Commissaris en van ondergeteekende, Praktizijn bij voormeld Hof, kantoor houdende in de Willemstad, Bargestraat No. 32, tot curator.

De E. G. A. Heer Rechter-Commissaris voornoemd heeft bepaald:

1. dat de termijn binnen welken de schuldvorderingen moeten zijn ingediend, zal eindigen den 31sten Juli 1931.

2. dat de verificatievergadering zal gehouden worden op Woensdag den 26sten Augustus 1931 des voormiddags te 11 uur ten Raadhuize alhier.

De Curator
6—6 *J. L. C. MONSANTO.*

„Apostolaat der Zee"

Geef U op bij:

VAN EEDEN, Loods, of
C. KRAMER, Ambtenaar v. Stoomwezen

Steunt nu het APOSTOLAAT DER ZEE, door het koopen van hare loterijbriefjes. Hoofdprijs f. 2000. Trekking 30 Juli.

Het Bestuur.

Ingezonden.

St. Martin, 15 Juli 1931.

Den Heer Redacteur der
„Amigoe di Curaçao."

Mijnheer,

Naar aanleiding van het hoofdartikel in N° 2475 d. d. 27 Juni van de Amigoe, getiteld „Maatregelen tot Economische opheffing van de Bovenwindsche Eilanden", door mij met belangstelling gelezen, moeten mij enkele opmerkingen van het hart.

Allereerst echter diene hier dankbaar erkend te worden, de maatregelen, reeds door Z. E. den Gouverneur genomen om deze eilanden te helpen:

1o. de afschaffing van het uitvoerrecht op het zout, welke afschaffing reeds dertig jaar hangende was.

2o. de hulp verleend door een handelsvertegenwoordiger hierheen te zenden, hetgeen geleid heeft tot het oprichten van een landbouw- en veeteeltvereeniging.

3o. last but not least, het zenden van den zeer vakkundigen veearts Dr. Sardeman.

In den aanhef van het artikel wordt beweerd, dat de meeste plannen tot opheffing der B. W. in woord en geschrift verkondigd, vaag zijn en dat daarin optimisme de plaats inneemt van degelijkheid. Wat moet men echter denken van het bedoelde onder de Zoutindustrie op St. Martin", dat met grooten omhaal van woorden, bitter weinig zegt.

Waarom hebben de Heeren, die Z. E. den Gouverneur moeten voorlichten, geen kennis genomen van het uitvoerig uitgewerkte, zeer degelijke rapport van den Heer Ir. Langemeyer. die een ernstige studie van het zoutbedrijf heeft gemaakt?

De drie voornaamste factoren van invloed op den prijs van het zout zijn:

1o. de kosten van productie,

2o. de kosten van verscheping,

3o. de kosten der administratie.

De middelen, die de Heeren Experts aan de hand doen om de prijzen te doen dalen, zijn zeker zeer vaag. Men luistere:

„Moderniseering van het bedrijf ligt niet binnen de grens van het financieel bereikbare," dus vermindering der productie-kosten is van de baan.

Wat de verscheping betreft, de heeren Experts verwarren productie met verscheping; immers het aanleggen van een pier buiten de baai zou niet het produceeren, maar wel het verschepen van het zout ten goede komen. — Evenwel, zoo'n pier zou eveneens te groote schatten vragen, waarbij de heeren Experts vergeten, dat we hier in de orkaanzône liggen, zoodat de pier bij den eersten storm den besten weggeslagen zou worden.

Dus productie en verscheping te verbeteren, onmogelijk, dit eischt te veel geld. De Heeren Experts laten ons dus Fata Morgana's zien: „Zie je, dat zou nu iets voor jullie zijn, maar afblijven, hoor, 't is te duur."

Na alzoo de verrassende nieuwigheid te hebben ontdekt, dat hun plannen heelemaal geen plannen zijn, vallen ze dankbaar op No 3. Hier is uitkomst: „Een energiek persoon aan 't hoofd (dank voor de 't brevet van onbekwaamheid, mij zoo goedgunstig uitgereikt) en de administratie in Nederland zou kunnen vervallen."

Gaarne zou ik den heeren Experts in overweging willen geven, zoo zij het niet beneden hun waardigheid achten, een der rechtsgeleerden in Curaçao inlichtingen te verzoeken omtrent wettelijke voorschriften, regelende het bestuur eener maatschappij, en dan zullen de Heeren waarschijnlijk vernemen, dat, zelfs, indien een hunner aangesteld mocht worden als „hoofd ter plaatse," de administratie in Nederland tóch nog niet zou komen te vervallen.

Tot besluit: Na ingesteld onderzoek bleek, dat „van de op Gouvernements kosten gerepatrieerde werkkrachten, om de zoutindustrie te helpen", er geen enkele in de zoutpannen werkzaam is.

En wat betreft de laatste zoogenaamde moeilijkheid, genoemd in het bewuste gedeelte van het artikel, n. l. dat de belangen der zoutwinning tegenover die van landbouw en veeteelt zouden staan .... deze stelling is in strijd met de ondervinding van jaren her.

U, mijnheer de Redacteur, bij voorbaat dankzeggend voor opname van het bovenstaande, verblijf ik

Hoogachtend

Uw dw.

J. A. Gravestein.

Een nieuw kanaal door Midden Amerika.

VOORBEREIDENDE WERKZAAMHEDEN.

Behalve Amerikaansche genie-officieren zijn ook Amerikaansche en Nicaraguaansche doktoren en geleerden bezig met onderzoekingen.

Ze gaan de gezondheidstoestand van het gebied na en controleeren, welke tropische ziekten er bestreden of liever voorkomen zullen moeten worden. Bij den aanleg van het Panama-kanaal hebben zoowel onder het Fransche als Amerikaansche toezicht duizenden door gele koorts etc. het leven verloren. Het Panamakanaal heeft evenveel levens gekost als een kleine oorlog.

Dat wil men ditmaal voorkomen. Trouwens, de Amerikanen organiseerden, zoodra ze met het Panamakanaal begonnen, een schitterenden sanitairen dienst, die het mogelijk heeft gemaakt, dat het werk tot een succesvol einde kon worden gebracht. De arbeiders stierven er niet meer als ratten, toen ze een behoorlijke en wetenschappelijk opgezette verzorging hadden.

Het zwaarste werk in Nicaragua hebben thans de opmeters. Ze moeten hier en daar in stinkende moerassen opereeren en staan soms tot de borst in het modderige water. Hun tochten leggen ze te voet, in een kano of met een ouderwetsche ossenwagen af. Op die tochten staan ze in gestadige radio-verbinding met het hoofdkwartier te Ochoa, het „Hooverkamp", van waaruit regelmatig de expedities vertrekken, die rivierbedding, rotsgrond en stroomversnellingen onderzoeken.

De onderzoekingsarbeid gaat van de Amerikaansche regeering uit en de leiders ervan hebben onlangs aan het Amerikaansche Congres een rapport over de bereikte resultaten uitgebracht, waarin ze tevens het plan voor 't nieuwe kanaal hebben uitgewerkt. De onderzoekingen hebben alvast aan het licht gebracht, dat het nieuwe kanaal de helft minder zal kosten, dan men aanvankelijk had geschat.

Tot dusver is de streek, waardoor het kanaal zal loopen, in kaart gebracht en de komende maanden zullen door de onderzoekers worden doorgebracht met het doen van boringen. En die zullen van hen even groote opofferingen eischen als het topografische werk, waarbij de landmeters zich met de machete, het typische Latijnsch Amerikaansche lange mes, dat het midden houdt tusschen een zwaard en een dolk, zich een weg door de jungle moesten banen Terwijl ze soms, zooals gezegd, tengevolge van de door regenval opeens sterk stijgende rivieren en stroomen tot aan de borst in het water stonden, hadden ze zich voorts te verdedigen tegen zoetwaterhaaien en waterslangen. En des nachts, wanneer ze moe en doodop naar een verkwikkende slaap verlangden, maakten de tallooze apen dien door hun aanhoudend gekrijsch onmogelijk ....

VOOR DE BESLISSING.

Intusschen, al dit werk is slechts een voorspel vergeleken bij de groote en grootsche onderneming, die het graven van een nieuw kanaal dwars door Nicaragua zal zijn.

Volgens schatting zal het vijf honderd millioen dollars kosten, een bedrag, dat het overigens noodig zal maken, de onderneming grondig te overwegen. En voordat men met het nieuwe kanaal zal beginnen, dient eerst definitief te worden uitgemaakt, of het Panamakaal op den duur onvoldoende zal blijken. De bouw van een grooten dam, waardoor dit kanaal een aanmerkelijke verbetering zal ondergaan, nadert thans zijn einde en voorts blijven er nog twee mogelijkheden, om he Panamakanaal te vergrooten. Men kan ten eerste een derde serie sluizen construeeren, waardoor de capaciteit met de helft vermeerderd wordt en ten tweede het kanaal uitdiepen en verbreeden, zoodat een snellere doortocht mogelijk is. Maar wat de derde serie sluizen betreft, dit is het laatste woord. Daarna bestaat er geen kans meer op uitbreiding. Het kanaal heeft dan een limiet bereikt. Verbetering, een eenigszins afdoende verbetering van het Panamakanaal zal groote financieele offers eischen en het is derhalve begrijpelijk, dat de voorstanders van het Nicaragua-kanaal deze financieele offers dáárvoor willen bestemmen, zich er op beroepend, dat men met betrekkelijk geringe extra-kosten een tweede kanaal kan verkrijgen, waarvan de voordeelen velerlei zijn. De in het voorjaar gehouden manoevres der Amerikaansche Marine in Caraibische Zee en Stillen Oceaan hebben o.a. ten doel gehad, de strategische waarde van een nieuw kanaal te onderzoeken. De resultaten zijn niet publiek gemaakt.

In een interview, dat de voorzitter van de commissie voor interoceaansche kanalen, senator Schall, kort geleden verleende, gaf hij als zijn overtuiging ten beste, dat het Nicaraguakanaal er komen zal. Het is ten eerste om strategische redenen noodig en ten tweede om commercieele. Een groot deel der Zuidelijke Amerikaansche staten, en speciaal de Mississippivallei, zal van het nieuwe kanaal in buitengewone mate profiteeren. Het biedt een route naar den Stillen Oceaan, die duizend mijlen korter is dan die door het Panamakanaal. Wanneer het nieuwe kanaal tusschen Minneapolis en New-Orleans gereed is, zal het met het Nicaraguakanaal een prachtige verbinding vormen tusschen het Zuiden en het Westen van de Vereenigde Staten. En het Nicaraguakanaal zal tevens Nicaragua en de er omheen liggende republieken voor den handel openen. Tot dusver ligt Nicaragua's binnenland verlaten, maar wanneer er een kanaal komt, zal dit worden opengeworpen en groote mogelijkheden bieden.

Indien de werkzaamheden binnen afzienbaren tijd worden aangevangen, zal het Nicaraguakanaal in 1950 gereed kunnen zijn, dus ongeveer tegen den tijd, dat het Panamakanaal niet meer in staat zal wezen, het toenemende scheepvaartverkeer te verwerken, ondanks nieuwe dammen, nieuwe sluizen etc. Dat dit verkeer steeds meer zal stijgen, daarvoor staat de immer voortschrijdende ontwaking van het Oosten borg. En indien het scheepvaartverkeer zich blijft ontwikkelen, zooals het zich sinds den wereldoorlog heeft ontwikkeld, zal het Nicaraguakanaal spoedig zich zelf betalen.

Naar wordt aangenomen, is de Hooverregeering voor het Nicaraguakanaal, terwijl ook de militaire autoriteiten het ten sterkste steunen, omdat ze zich erg onprettig voelen bij de gedachten, dat een paar vijandige bommen en een aardverschuiving het Panamakanaal kunnen sluiten en aldus hun plannen in de war kunnen sturen.

BEZWAREN EN VOORDEELEN.

Het eenige ernstige bezwaar, dat pas tegen het Nicaraguakanaal werd ingebracht, is de jongste aardbevingsramp van Managua. Vóór die ramp hadden de vulkanen van Nicaragua zich rustig gehouden, — toen het Amerikaansche Congres voor de keuze stond, de erfenis van Lesseps al of niet te aanvaarden, kregen de afgevaardigden van de voorstanders van het Panamakanaal Nicaraguaansche postzegels toegezonden, die hun met de er op afgebeelde rookende vulkaan een heilzamen schrik moesten inboezemen —, en ook van aardbevingen was het deel van het land, waar het kanaal zal komen, vrijwel verschoond gebleven. Maar nu kwam daar die aardbevingsramp roet in het eten werpen. Zou het bestaan van een Nicaraguakanaal niet ernstig door nieuwe aardbevingen bedreigd kunnen worden? Het centrum van de aardbeving lag juist in het traject van het kanaal. . . .

Het antwoord op deze vraag was verrassend.

Althans het antwoord, dat door sommige geleerden werd gegeven. Die betoogden, dat een aardbeving gewoonlijk een soort opruiming houdt in de gesteenten. Alles wat ter plaatse in den grond wankel is, wordt er door tezamen geperst en het resultaat is een stabiliteit, die vóór de aardbeving niet bestond. Hierdoor is de streek, waarin het nieuwe kanaal zal komen, veel veiliger geworden dan ze ooit geweest is en dat wel voor een lange reeks jaren.

Bovendien heeft men ten aanzien van aardbevingen ervaringen opgedaan, die voorzorgsmaatregelen insluiten en wat meer zegt, het nieuwe kanaal zal voor het overgroote deel door een meer en een rivier loopen, die sinds menschenheugenis de aardbevingen hebben overleefd. Weshalve men volgens de deskundigen de toekomst met een gerust hart tegemoet kan zien.

Een ander bezwaar tegen een spoedig ter hand nemen van het Nicaragua-kanaal, het nieuwste wonder dezer eeuw, wordt door den slechten economischen toestand gevormd. De Vereenigde Staten staan voor het eerst sinds den wereldoorlog voor een tekort in hun begrooting, voor een verbijsterend groot tekort.

En de publieke opinie is niet erg gunstig gestemd ten aanzien van het uitgeven van de vijf honderd millioen dollars, die voor het nieuwe kanaal noodig zullen zijn.

Aan den anderen kant staan echter de zekerheid dat 't nieuwe kanaal welvaart zal brengen en het feit, dat er ondanks de depressie geld genoeg is in de Vereenigde Staten. Er zullen genoeg geldschieters zijn die de regeering van de noodige middelen zullen willen voorzien. Indien het Congres de plannen goedkeurt, zal het menschdom daarom binnen afzienbaren tijd voor de tweede maal aanschouwen hoe, om de woorden van een dichterlijken beschrijver van het Panamakanaal te gebruiken, „een continent zal worden verdeeld, om de wereld te vereenigen . . . .

Cycloon-gevaar.

De voor-vorige week heeft weer eens voor den zooveelsten maal bewezen, dat onbekendheid met natuurverschijnselen heel wat onnoodige ongerustheid kan veroorzaken. Bij het hijschen van het stormsignaal en het bericht van een cycloonvorming op groote afstand werden heel wat moeders bezorgd voor hun kinderen op school en besloten ernstige mannen hun kantoren te sluiten. Laten we daarom eens iets zeggen over cyclonen en hun gevaar voor Curaçao.

Op den dag dat het Weerbureau aankondigt dat er een cycloon *in vorming* is, bestaat er nog heelemaal geen gevaar voor Curaçao.

Maar waarom dan de aankondiging? Omdat het Weerbureau te zorgen heeft èn voor de algemeene veiligheid op de Caraibische zee, èn voor de plaatselijke veiligheid. Bij het eerste behoort waarschuwing bij mogelijk of waarschijnlijk gevaar. Zoodra hier in de Antillen de barometers in een bepaalde zone geleidelijk dalen, wordt door het hoofdbureau, waar alle berichten over den barometerstand in de Antillen dagelijks aankomen, gewaarschuwd dat een cycloon zich aan het *vormen* is. Zeker is dan nog niet, noch dat die cycloon zich zal ontwikkelen tot volle kracht, noch ook welke richting hij zal nemen.

Dat wordt in *later volgende* berichten door het Weerbureau aangegeven zoodra daaromtrent voldoende gegevens aanwezig zijn.

Zooals nu b. v. gebleken is, heeft de aangekondigde vorming van den cycloon op 23 Juli ten Westen van Granada geen verdere gevolgen gehad. Als men het bericht met kalmte gelezen had, zou men dan ook gezien hebben dat er slechts gezegd werd dat men de eerstvolgende 24 uur voorzichtig moest zijn., Of de cycloon tot volle kracht zou komen en welke zijn richting en vermoedelijke loop zouden zijn, kon terzelfder tijd niet worden aangegeven.. Dat kan eerst worden gedaan, als het Weerbureau nadere berichten ontvangt van veranderde lage barometerstanden. Maar volgens bestaande statistieken zou dat niet via Curaçao zijn.

De cyclonen vormen zich gewoonlijk in deze drie maanden Juli, Augustus, September, in de nabyheid van de meest Zuidelijk gelegen Antillen, Trinidad, Barbados, enz. Volgens de statistieken, die over vele jaren loopen, richt zich een cycloon, die tot volle ontwikkeling komt, wanneer hij ten Oosten der eilanden gevormd is naar het Westen en Noord-West, en zij die ten Westen der eilanden gevormd worden in meer Noordelijke richting, waaruit reeds voldoende blijkt, dat Curaçao door gewone cyclonen, die zich gedurende deze maanden in de Beneden-Antillen vormen, niet zal bezocht worden.

Na de eerste ontwikkeling, waarbij Curaçao buiten gevaar blijft, neemt de cycloon een of andere richting waardoor de hooger gelegen Antillen, onze Bovenwinden, Puerto Rico, Sto Domingo, en hooger op Cuba en Florida de verwoesting van dit verschrikkelijk natuurverschijnsel kunnen ondervinden, maar -gelukkig- gebeurt het niet zelden, dat de cyclonen uitsluitend in het zeegebied hun volle kracht ontwikkelen en uitwoeden, en zoo alleen gevaar opleveren voor de scheepvaart, die, evenwel, gewaarschuwd door het Weerbureau het centrum van den cycloon kunnen vermijden. Tenminste de stoomschepen.

Dit is natuurlijk slechts een zeer beknopte uiteenzetting over den aard der cyclonen die in de Antillen kunnen voorkomen. De bedoeling van deze uiteenzetting is dan ook alleen aan te toonen, dat men zich niet onnoodig ongerust moet maken, wanneer het Weerbureau zijn algemeene taak van waarschuwing *begint*, en daarmee voorloopig aangeeft vanwaar het gevaar kan komen, en de schepen, vooral de zeilschepen, gelegenheid geeft om dat gevaar te vermijden.

Wanneer er plaatselijk gevaar hier voor Curaçao mocht komen, — iets wat we niet hopen — zal het Weerbureau ons ten spoedigste waarschuwen voor ons dreigend gevaar. Vóór dat die speciale waarschuwing komt, is het onredelijk zich ongerust te maken en onnoodige opschudding te veroorzaken op scholen en kantoren.

Wie in het bezit is van een barometer, kan zich zelf tijdig genoeg op de hoogte stellen van plaatselijk gevaar. Laten we zeggen dat de gewone barometerstand op Curaçao 760 mM is, dan geeft een afwijking van eenige mM, dus tot 755 of iets lager, alleen aan dat er ergens *ver weg* iets niet in orde is in de atmosferische drukking. Volgens observatie van experten in deze materie kan bij een hevigen cycloon en in het centrum van zijn kracht de barometerstand wel dalen tot 710 mM, maar een tamelijk krachtige daling tot b. v. 745 mM zou er slechts op wijzen, dat het centrum van den cycloon nog een 60 mijl verwijderd is.

Gebeurt het, dat de barometer na eenige dagen van kleinere daling plotseling, of ook geleidelijk maar constant doordaalt tot 749 mM. of lager, dan zou men hier voorzichtig moeten wezen en de noodige maatregelen nemen. Van zelf zou dan het Weerbureau ons van het plaatselijk gevaar op de hoogte brengen en ons meer gegevens kunnen verstrekken omtrent aard en richting van den komenden storm, voorgelicht als het wordt door het groot getal observaties, die het ontvangt uit omliggende plaatsen en nabijzijnde schepen.

Moge de goede God ons sparen voor stormen en cyclonen, gelijk we er een in 1877 beleefd hebben. Maar waarom zich onnoodig verontrusten over berichten, die slechts wijzen op een gevaar, dat nog ver verwijderd is in plaats en tijd. ?

De schande van het Vreemdelingen-Legioen.

Bij het honderdjarig bestaan van het Fransche soldatenleger — Werving en dienst — en de dank!

„La Legion a ses morts!" zoo luidt het eenvoudige en veelzeggende opschrift op het groote monument van het vreemdelingenlegioen, dat dezer dagen in Side-bel-Abbes naar aanleiding van het 100-jarig bestaan van het Legioen onthuld werd.

Jammer, dat op het voetstuk van dit monument geen statistische gegevens geplaatst werden; het was n.l. uiterst interessant eens met cijfers vast te stellen hoeveel legionairs in den loop der laatste 100 jaar den dood in het woestijnzand gevonden hebben. Het is een aanzienlijk leger dat hier een treurigen dood vond voor een vreemde zaak, voor vreemde belangen.

Daar het leger altijd oorlog voert heeft het ook altijd oorlogs-verliezen niet alleen door vreemde kogels maar zeker even zulke groote verliezen tengevolge van ziekte, klimaat en onmenschelijke behandeling. Marche ou crève! Marcheer of crèpeer! heet het en tengevolge van dit brutaal alternatief zijn reeds vele duizenden omgekomen.

Het Fransche koloniale gebied is in 3 zonen verdeeld. Het eerste is de vreedzame, de tweede is altijd voorbereid op alarm en de derde is de oorlogzone; waar altijd de staat van beleg heerscht; militaire rechtspraak dus met alle desbetreffende strafbepalingen. Zoover deze regeling in het belang der Koloniale bescherming getroffen werd heeft zij zich strategisch buitengewoon gehandhaafd. Frankrijk's Koloniën zijn ongetwijfeld de „meest tevreden streken" der wereld. Met den mensch, d.w.z. den soldaat, den legionair, die de voornaamste verdienste hierbij heeft, is nooit veel consideratie gebruikt.

Alle aanklachten tegen het Legioen zijn in weinige woorden samen te vatten: moordend klimaat, zware, strenge dienst, ruwe behandeling van den kant der lagere autoriteiten, spelen met menschenlevens, afschuwelijke onteerende straffen voor de kleinste overtredingen. Wat men den Legionair aandoet, zal men heden ten dage geen enkele soldaat ter wereld nog durven aandoen. De legionair is reeds van te voren een soldaat van een lagere klasse en kan op geen enkele manier met den ordentelijken Franschen soldaat gelijk gesteld worden!

Verschillende barbaarsche straffen, zooals die nog voor den oorlog toegepast werden, zijn weliswaar opgeheven, maar er is toch nog genoeg overgebleven om iemand de haren ten berge te doen rijzen.

Zoo heeft men tegenwoordig nog de met zand gevulde ransels, die iemand bij een klein vergrijp op den rug gehangen wordt en waarmee hij dan urenlang oefeningen in de brandende Afrikaansche zon moet maken. Tegenwoordig heeft men nog de deportatie naar Madagascar, waar het klimaat ook den sterksten man na eenige jaren vermoord . . . . nog heden bestaat de donkere cel, waarin men soms een week lang opgesloten wordt.

Iedereen die tegenwoordig voor het Legioen aangeworven wordt, moet meerderjarig zijn, d.i. minstens 21 jaar zijn en een blanco strafregister bezitten. Helaas, ook deze bepaling bestaat slechts op papier. Bij de aanneming is men tevreden met een mondelinge verklaring en met de papieren neemt men het niet zoo nauw. Velen zijn reeds op 18-jarigen leeftijd bij het Legioen in dienst getreden. Men verplicht zich bij de intrede voor 5 jaar. Daarbij blijft het echter zelden. Een der meest geliefde straffen in het Legioen is het na-dienen. Wie niet drommels oppast hoort soms heel onverwachts dat hij een of twee jaar voor een uiterst geringe overtreding moet nadienen.

Voor de aangeworven soldaten bestaat een handgeld, dat overeenkomt met het soldij van 3 maanden, maar . . . dat moet weer uitgediend worden. De soldij in het Legioen is belachelijk klein, het bedraagt voor den gewonen soldaat tegenwoordig nog 64 centimes per dag Na het beëindigen van den diensttijd wordt zelfs een pensioen in zeer geringe gevallen uitbetaald. Om in het genot van het nietig pensioentje te komen mag men geen enkele straf van den tweeden graad gedurende den diensttijd ondergaan hebben. Dat gebeurt echter, dank zij de waakzaamheid der Fransche onderofficieren slechts uiterst zelden.

Wanneer iemand zijn tijd gelukkig uitgediend heeft, dan is de Regeering er op uit, zoo spoedig mogelijk den bewuste last uit Frankrijk af te schuiven. Bij gelegenheid van een tentoonstelling van den Duitschen Bond der voormalige soldaten van het vreemdelingenlegioen kon men zoo'n bewijs van ontslag zien. „In Frankrijk ongewenscht, staat gelijk met over de grens zetten". Zoo'n ontslagen legionair wordt dan als een misdadiger naar de grens gebracht en aan de Duitsche, Zwitsersche of Berlijnsche autoriteiten overgegeven.

Ieder jaar keeren op deze manier ongeveer 300 manschappen uit Afrika terug . . . meestal in den treurigsten toestand: in lompen gehuld, half verhongerd, zonder geld . . . of middelen van bestaan, velen ongelukkig verminkt of met ongeneeslijke ziekten behebt. De uniformen zijn vervaardigd uit het gemeenste goed en de kepi uit ontelbare overschotjes van allerlei stoffen, zoodat de Fransche politie al van verre kan zien met wien hij te doen heeft.

Duitschland levert nog altijd de meeste manschappen. Dat de werving ondanks alle waarschuwingen toch telkens weer succes heeft, ligt gedeeltelijk aan de groote werkeloosheid, anderzijds aan den eeuwigen drang naar avonturen, waardoor voor al de jongelui zich telkens weer laten verleiden.

Nog mooier dan een feest naar aanleiding van het 100-jarig bestaan was een feest bij gelegenheid van de afschaffing van het Legioen. Maar dat zal nog wel een tijdje duren.

Leven en werken van Herbert Hoover.

Geen naam is in de laatste maanden zooveel genoemd als die van den president der Vereenigde Staten en toch weet men van geen der leidende personlijkheden zoo weinig als van hem.

Aan de wieg van den toekomstigen president van Amerika Herbert Hoover stond „vrouw zorg". De jonge Herbert verloor op 9-jarigen leeftijd zijn vader; zijn moeder moest als naaister het noodzakelijke levensonderhoud voor haar drie kinderen verdienen. De noodzakelijkheid om geld te verdienen deed zich voor den jongen dan ook spoedig gelden; hij is een echte Amerikaan die den arbeid eert. Aanpakken is evenals weldadigheid een der mooiste karaktertrekken van den president.

Zijn eerste geld verdiende hij als jongste bediende. Doch spoedig zien wij hem op de pas opgerichte universiteit te Stanford in Californië. Hij studeerde daar voor ingenieur. Na kantoortijd bereidde hij zich voor de universiteit voor. Hij studeerde oude talen, meetkunde en natuurwetenschappen.

IN EEN WASSCHERIJ.

Doch de verdiensten waren niet voldoende. Daarom neemt hij nog een betrekking in een wasscherij er bij aan. 's Morgens als de hanen kraaien loopt hij door de straten en haalt het vuile waschgoed op.

Hoover was dus een werkstudent. Ondanks zijn bekwaamheid moest hij na het behalen van het ingenieursdiploma voorloopig tevreden zijn met met een ondergeschikte betrekking in een mijn!

Later werd hij in Australië leider van een goudmijn, in China organisator van de koper- en loodindustrie en bovendien werkte hij nog in Mexico, Indië en Engeland.

IN DE OORLOGSJAREN.

Tijdens den oorlog was Hoover de bezitter van belangrijke metaal- en ertswerken en als zoodanig had hij de grootste oorlogsleverancier der wereld kunnen worden. Zijn godsdienstige overtuiging als Quaker echter, stond hem dit niet toe.

Hij wordt dan organisator van groote weldadigheidsondernemingen. Van Londen uit organiseert hij in Augustus 1914 den terugkeer van Amerikanen uit Europa. Beroemd is hij geworden als organisator der levensmiddelenverzorging in de bezette gebieden van België en Noord-Frankrijk. Eerst na langdurige diplomatieke onderhandeling met de afgevaardigden van alle oorlogvoerenden mogendheden gelukte de zaak. Vooral voor het hongerend Duitschland toonde hij zich na de ineenstorting in 1918 als een weldoener. Hij eischte de opheffing der blokkade, maar de geallieerden hadden dit middel noodig om den vrede af te dwingen. Met den grootsten nadruk wijst hij Frankrijk op het gevaar van het bolsjewisme in Duitschland. Hij zeide: „Ik acht het met onze nationale eer en waardigheid onvereenigbaar nog langer toe te zien."

Als eindelijk de Fransche tegenstand overwonnen is, verzendt Hoover honderduizenden tonnen levensmiddelen. De nationalisten in alle deelen der wereld waren tegen hem, die durfde zeggen: „Onze blik moet over de naaste honderd jaren heenreiken en wij moeten in de annalen der geschiedenis daden opteekenen, waarover onze nazaten met lof spreken zullen."

DUITSCHLAND HAD GEEN GELD.

Duitschland ontbrak het aan geld en crediet voor de betaling der levensmiddelen. Frankrijk eischte de uitlevering der Duitsche handelsvloot. Hoover verhinderde dat. Later gaf hij zijn werk over aan de Amerikaansche Quakers. Hij werd benoemd tot eeredoctor aan de universiteit van Kiel.

Van toen af is Hoover trouw gebleven aan de politiek. In 1920 werd hij minister van handel. Zijn opvatting van de politiek kenteekent zich door de volgende woorden, die hij eens sprak: „Ik heb thans voor mijzelf en mijn familie zooveel verdiend, dat ik mij aan de politiek kan wijden." Hij beschouwt de politieke loopbaan niet als een middel om geld te verdienen, maar als een offer voor Volk en Staat.

